

Samenvatting uit het gepresenteerde "Farm to Fork"-voorstel:

- **CO2 arme landbouw**

Landbouwpraktijken die koolstofdioxide uit de atmosfeer verwijderen, dragen bij aan de doelstelling van klimaatneutraliteit en moeten worden beloond via GLB-betalingen of via andere openbare of particuliere initiatieven (CO2-markt).

- **Biologische sector, beschermde gebieden, bosbouwstrategie**

Ook al wordt er geen uitgebreid plan voor de biologische sector meer genoemd, toch is er wel degelijk sprake van een biologische doelstelling: tegen 2030 moet 25% van de benutte landbouwoppervlakte biologisch zijn. Een actieplan voor ecologische landbouw, wordt voor eind 2020 verwacht, met daarin voorstellen voor het stimuleren van vraag en aanbod in de ecologische sector (2021-2026).

De Commissie heeft zichzelf verplicht om ten minste 30% van het Europese grondgebied en de Europese zeeën om te vormen tot **effectief beheerde en beschermde gebieden**, terwijl ten minste een derde van de beschermde gebieden - die 10% van het grondgebied en 10% van de zeeën van de EU vertegenwoordigen – streng beschermd moeten worden.

Ten minste 10% van de benutte landbouwgrond moet een landschap met een hoge biodiversiteit worden (bufferstroken, hagen of landschapselementen).

De lidstaten hebben tot eind 2023 de tijd om "significante vooruitgang aan te tonen" bij de wettelijke aanwijzing van de nieuwe beschermde gebieden en de integratie van ecologische corridors als onderdeel van het trans-Europese natuurnetwerk.

In 2021 zal de Commissie een stappenplan voor de nieuwe EU-bosbouwstrategie presenteren, met het oog op de aanplant van ten minste 3 miljard extra bomen tegen 2030: "waarbij ten volle rekening wordt gehouden met de ecologische beginselen en de bescherming van de resterende bossen en oerbossen".

- **Het INLB wordt omgezet in een informatienetwerk voor duurzame landbouwpraktijken**

De Commissie is voornemens een herziening voor te stellen van de verordening inzake het "Informatienetwerk inzake landbouwbedrijfsboekhoudingen", om dit om te vormen tot een informatienetwerk inzake duurzaamheid van de landbouwbedrijven (...) om bij te dragen aan de algemene invoering van duurzame landbouwpraktijken" (tegen 2022 en niet tegen 2023, zoals in het ontwerp is gesteld).

- **Voedingswaarde-etikettering/Oorsprongsaanduiding**

Er is een EU-voorstel gepland voor een verplichte, geharmoniseerde voedingswaarde-etikettering op de voorkant van verpakkingen om "de consument in

staat te stellen gezondheidsbewuste voedselkeuzes te maken" (Q4, 2022 & niet 2023). Er zijn ook plannen om "bronvermelding" te eisen voor "bepaalde producten" (welke producten, is niet bekend).

- **Bestrijdingsmiddelen/pesticiden**

De EU is van plan de richtlijn inzake duurzaam gebruik van pesticiden te herzien, om "het gebruik en de afhankelijkheid van pesticiden aanzienlijk te verminderen en de geïntegreerde bestrijding van schadelijke organismen te verbeteren" (tegen het eerste kwartaal van 2022).

Herziening van de relevante uitvoeringsverordeningen in het kader van gewasbeschermingsmiddelen, om het op de markt brengen van GBP's "die biologische werkzame stoffen bevatten" te vergemakkelijken (Q4, 2021) en een herziening van de verordening betreffende pesticiden statistieken, om lacunes in de gegevens op te vullen (2023).

Het totale gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen met 50% te verminderen en het gebruik van 'gevaarlijker bestrijdingsmiddelen' met 50% tegen 2030.

De Commissie stelt voor om geen chemische bestrijdingsmiddelen te gebruiken in kwetsbare gebieden zoals de stedelijke groenzones van de EU.

De bepalingen inzake geïntegreerde gewasbescherming (IPM) moeten worden verbeterd en het toegenomen gebruik van veilige, alternatieve methoden om gewassen tegen plagen en ziekten te beschermen moet worden aangemoedigd.

- **Meststoffen**

De Europese Commissie heeft zich ertoe verbonden het verlies aan voedingsstoffen met ten minste 50% te verminderen en er tegelijkertijd voor te zorgen dat de bodemvruchtbaarheid niet verslechtert -> **de planning is om het gebruik van meststoffen tegen 2030 met ten minste 20% te verminderen.**

Dit moet worden bereikt door de relevante milieu- en klimaatwetgeving volledig uit te voeren, op te leggen en te handhaven, door samen met de lidstaten na te gaan in hoeverre de nutriëntenbelasting moet worden verminderd om deze doelstellingen te bereiken, door een evenwichtige bemesting en een duurzaam beheer van de nutriënten toe te passen en door het beheer van stikstof en fosfor gedurende de hele levenscyclus te verbeteren.

De Commissie zal met de lidstaten samenwerken om een geïntegreerd beheerplan voor nutriënten te ontwikkelen om de verontreiniging door nutriënten aan de bron aan te pakken en de duurzaamheid van de veehouderijsector te verbeteren. De Commissie zal in samenwerking met de lidstaten ook werken aan de uitbreiding van het gebruik van precisiebemestingstechnieken en duurzame grondbeheerpraktijken, met name in gebieden met een dichte intensieve veehouderij, en aan de recycling van organisch afval tot hernieuwbare meststoffen.

Er wordt ook aangekondigd dat de totale verkoop van antimicrobiële middelen voor landbouwhuisdieren en in de aquacultuur in de EU tegen 2030 met 50% gereduceerd dient te worden.

- **Wetgeving inzake dierenwelzijn**

Er is een evaluatie en herziening van de bestaande wetgeving inzake dierenwelzijn aangekondigd, onder meer met betrekking tot het vervoer en de slacht van dieren (Q4, 2023),

Er is een voorstel aangekondigd voor een herziening van de verordening betreffende toevoegingsmiddelen voor diervoeding om de milieueffecten van de veehouderij te verminderen, gepland voor het laatste kwartaal van 2021.

De Commissie wil het in de handel brengen van duurzame toevoegingsmiddelen voor diervoeders vergemakkelijken om de gevolgen van de dierlijke productie voor het milieu en het klimaat te helpen verminderen, om het weglekken van CO₂-emissie te voorkomen met de overgang naar een duurzamere dierlijke productie, die momenteel opgestart is, te ondersteunen. Zij zal onderzoeken hoe de EU-wetgeving de afhankelijkheid van kritieke voedermiddelen (bv. sojabonen die op ontboste grond worden geteeld) kan verminderen door in de EU geproduceerde plantaardige eiwitten en alternatieve voedermiddelen zoals insecten, mariene biomassa (bv. algen) en residuen van de bio-economie (bv. visafval) te eisen. Voor vlees zal binnen de evaluatie gekeken worden naar de wijze waarop de EU haar afzetbevorderingsprogramma toepast, om de meest duurzame en meest efficiënte koolstofdioxide methoden voor de dierlijke productie te ondersteunen.

- **Mededingingsregels betreffende collectieve actie**

De mededingingsregels moeten worden onderzocht om te kijken in hoeverre zij worden toegepast in collectieve maatregelen, met betrekking tot de duurzaamheid (Q3, 2022).

- **Verbetering van de positie van de producenten**

Gepland zijn wetgevingsinitiatieven ter verbetering van de samenwerking tussen primaire producenten, om hun positie in de voedselketen te verbeteren

Boeren en vissers moeten worden bijgestaan om hun positie in de toeleveringsketen te consolideren en een passend deel van de toegevoegde waarde van duurzame productie veilig te stellen door:

- Mogelijkheden voor samenwerking (in het kader van gezamenlijke marktordeningen) voor landbouwproducten;
- Waarbij de Commissie toezicht zal houden op de tenuitvoerlegging van de richtlijn betreffende oneerlijke handelspraktijken;
- Zij zal ook met de wetgevende instanties samenwerken, om de regels aangaande de landbouwwetgeving zo te verbeteren dat de positie van de landbouwers (bv. degenen die geografische aanduidingen voor hun producten gebruiken), hun coöperaties en hun producentenorganisaties in de voedselvoorzieningsketen worden versterkt

- **EU-Vermarktungsnormen**

Voorstel tot herziening van de EU-handelsnormen voor landbouw-, visserij- en aquacultuurproducten is in voorbereiding om "het gebruik en de levering van duurzame producten te waarborgen" (2021-2022).

Initiatieven die onder meer bedoeld zijn om maximumgehalten aan bepaalde nutriënten (Q4, 2021) en voedingsprofielen vast te stellen om de reclame voor levensmiddelen met een hoog zout-, suiker- en/of vetgehalte te beperken (Q4, 2022).

- **Bestrijding van voedsel fraude**

Er wordt gestreefd naar een betere coördinatie bij de handhaving van de regels van de interne markt en de bestrijding van voedsel fraude (onder meer door meer gebruik te maken van de onderzoeksbevoegdheden van het Bureau voor fraudebestrijding)

- **Vermindering van voedselverspilling**

Voorstellen aangaande doelstellingen op EU-niveau voor de vermindering van voedselverspilling (2023) en voor een herziening van de communautaire regels voor de datering van etiketten ("gebruik tegen" en "ten minste houdbaar tot") in het laatste kwartaal van 2022. Plan: Halvering van de voedselverspilling per hoofd van de bevolking in de detailhandel en bij de consumenten rond 2030.

- **F2F in verband met het EU-handelsbeleid**

Het handelsbeleid van de EU moet streven naar ambitieuze verbintenissen met derde landen op gebieden als dierenwelzijn, pesticiden gebruik en antimicrobiële resistentie. Om de wereldwijde dreiging van antimicrobiële resistentie aan te pakken, moeten producten van dierlijke oorsprong die in de EU worden ingevoerd, voldoen aan strenge eisen inzake het gebruik van antibiotica, in overeenstemming met de onlangs goedgekeurde verordening inzake geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik.

Bijdrage van de EU aan de vermindering van de wereldwijde ontbossing en aantasting van de bossen: daartoe zal de Commissie in 2021 een wetgevingsvoorstel en andere maatregelen indienen om "het op de EU-markt brengen van producten die verband houden met ontbossing en aantasting van de bossen te voorkomen of tot een minimum te beperken".

Als het gaat om geïmporteerde levensmiddelen zal de Commissie rekening houden met milieuaspecten bij de beoordeling van verzoeken tot import van pesticiden die in de EU niet langer zijn toegestaan (in overeenstemming met de handelsregels en na een risicobeoordeling).

Het doel van de "Farm to Fork"-strategie (F2F) is om van de EU-voedselsystemen "een wereldwijde norm voor duurzaamheid" te maken, terwijl "de afhankelijkheid van pesticiden en antimicrobiële stoffen dringend moet worden verminderd, de eutrofiëring moet worden teruggedrongen, de biologische landbouw moet worden bevorderd, het dierenwelzijn moet worden verbeterd en het verlies aan biodiversiteit moet worden omgeboogen".

- **F2F in relatie tot de hervorming van het GLB**

De Europese Commissie moet de lidstaten aanbevelingen doen over de wijze waarop zij hun **nationale strategische plannen** in overeenstemming met de "Farm to Fork" en "Green Deal" moeten opstellen.

De landbouw moet de methaanuitstoot van vee verminderen door de productie van energie uit hernieuwbare bronnen te verhogen en te investeren in vergisters voor de productie van biogas uit landbouwafval en residuen zoals mest. Boeren zouden ook het potentieel hebben om biogas te produceren uit ander afval en residuen, zoals voedsel en drank, afvalwater, rioolwater en huishoudelijk afval. Boerderijen en schuren zijn vaak geschikt voor de installatie van zonnepanelen, dus dergelijke investeringen moeten in de toekomstige strategische plannen van het GLB-prioriteit krijgen.

Landbouwpraktijken die het gebruik van pesticiden in het kader van het GLB verminderen, zullen van het grootste belang zijn en de strategische plannen moeten deze overgang weerspiegelen en de toegang tot adviesdiensten bevorderen. De Commissie zal ook het op de markt brengen van pesticiden die biologische werkzame stoffen bevatten, vergemakkelijken en de beoordeling van de milieurisico's van pesticiden versterken.

Het nieuwe GLB" dat de Commissie in juni 2018 heeft voorgesteld, heeft tot doel de landbouwers te helpen hun milieu- en klimaatprestaties te verbeteren door de nadruk te verleggen naar resultaten, een beter gebruik van gegevens en analyses, betere verplichte milieunormen, nieuwe vrijwillige maatregelen en een sterkere nadruk op investeringen in milieuvriendelijke en digitale technologieën en praktijken. **Het moet ook een adequaat inkomen garanderen om hun gezinnen te voeden en om crisissen van allerlei aard te overleven.** De eis om de efficiëntie en doeltreffendheid van de rechtstreekse betalingen te verbeteren door de inkomenssteun af te bakenen en beter te richten op de landbouwers die deze nodig hebben en die milieuresultaten produceren, in plaats van op de instellingen en bedrijven die alleen over land beschikken, blijft een essentieel onderdeel van het toekomstige GLB.

- **F2F in samenhang met COVID-19**

De COVID 19-pandemie speelt een centrale rol in de EU-tekst: "het belang van een robuust en veerkrachtig voedselsysteem dat onder alle omstandigheden werkt ... en dat in staat is de toegang tot een voldoende aanbod van betaalbaar voedsel voor de burgers te waarborgen".

Investeringen in natuurbehoud en -herstel zijn cruciaal voor het economisch herstel van Europa na de COVID 19-crisis, terwijl de bescherming en het herstel van de biodiversiteit en goed functionerende ecosystemen van cruciaal belang zullen zijn om "onze veerkracht te versterken en het ontstaan en de verspreiding van toekomstige ziekten te voorkomen".

De COVID-19-pandemie heeft ons ook bewust gemaakt van het belang van systeemrelevant personeel, zoals mensen die werkzaam zijn in de landbouw- en voedselsector. Daarom zal het bijzonder belangrijk zijn om de sociaaleconomische gevolgen voor de voedselketen te verzachten en ervoor te zorgen dat de beginselen die zijn vastgelegd in de Europese pijlers ten aanzien van de sociale rechten, worden gerespecteerd. Met name met betrekking tot onzekere, seizoensgebonden arbeidsomstandigheden en tot zwartwerk. Zorgen om sociale bescherming van werknemers, arbeidsomstandigheden en huisvesting, en gezondheid en veiligheid op

het werk, zullen een belangrijke rol spelen bij het opbouwen van eerlijke, sterke en duurzame voedselsystemen.

- **Financiering F2F en Green Deal**

Er is tenminste 20 miljard euro per jaar gereserveerd voor eco-uitgaven (herstel van ecosystemen, investeringen in het Natura 2000-netwerk en investeringen in groene en blauwe infrastructuur) uit particuliere en openbare middelen op nationaal en EU-niveau. Het aandeel van 25% van de communautaire begroting dat bestemd is voor klimaatmaatregelen zal worden "geïnvesteed in biodiversiteit en bijna-natuurlijke oplossingen", terwijl Invest EU in het komende decennium een initiatief van 10 miljard euro zal opzetten voor het beheer van natuurlijk kapitaal en recycling.

- **Hoe moet de transitie voor belanghebbenden gefinancierd worden**

Via technische en financiële ondersteuning uit bestaande EU-instrumenten zoals het Cohesiefonds en het Fonds voor Plattelandsontwikkeling (om de overgang te ondersteunen). Onder andere via het EU-begroting garantiesysteem worden uit het "InvestEU"-fonds 41 investeringen in de landbouw- en levensmiddelensector vereist, waarbij de risico's voor investeringen door Europese bedrijven beperkt worden en de toegang tot financiering voor het midden- en kleinbedrijf en de zogenaamde Mid-cap bedrijven vergemakkelijkt worden. (*Mid cap is de term die wordt gebruikt om bedrijven met een gemiddelde marktkapitalisatie te classificeren. De definitie van 'Mid cap' kan variëren per broker maar heeft van tussen € 2 miljard en € 10 miljard, Bron Binck.*)

[Het factsheet van Farm to Fork vind je hier.](#)